

Orientering om regler for afholdelse af pædagogiske dage/weekends, omlægning af undervisningstiden samt regler for skoleovertagelser.

Lovgrundlag

Folkeskoleloven § 15 : Skoleåret begynder den 1. august og omfatter 200 skoledage

§ 16 : Den ugentlige undervisningstid for eleverne er mindst:

- 1) 20 timer i børnehaveklasse og på 1. og 2. klassetrin
- 2) 22 timer på 3. klassetrin
- 3) 24 timer på 4. og 5. klassetrin
- 4) 26 timer på 6. og 7. klassetrin
- 5) 28 timer på 8. – 10. klassetrin

stk. 4. Den daglige undervisningstid for eleverne må ikke overstige :

- 1) 5 timer i børnehaveklasse og på 1. og 2. klassetrin
- 2) 6 timer på 3. – 5. klassetrin
- 3) 7 timer på 6. og 7. klassetrin
- 4) 8 timer på 8. – 10. klassetrin

Bem. Til § 16 : Ved lov om ændring af lov om folkeskolen af 27. maj 1970 blev det fastslået, at undervisningen normalt skal placeres på ugens første 5 hverdage. Herved afskaffedes muligheden for at holde almindelige skoledage på lørdage. Skolebestyrelsen kan dog i medfør af § 44 fastsætte principper for undervisning på lørdage i særlige tilfælde. I så fald gives eleverne en erstatningsfridag.

Det forudsættes, at timerne normalt er fordelt i tidsrummet mellem kl. 8.00 og kl.16.00.

§ 28 : For at kunne varetage undervisning i grundskolen og i 10. klasse skal den pågældende have gennemført uddannelsen til lærer i folkeskolen, jf. dog stk. 2 og 3, eller anden lærer uddannelse, der er godkendt af Undervisningsministeren i denne henseende. Godkendelsen kan betinges af, at de uddannede består en prøve ved et lærerseminarium. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige bestemmelsen i 1. pkt.

Stk. 2. Der kan ansættes personer med særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag.

Stk. 3. Folkeskolelærerinder og småbørnslærerinder, der er uddannet efter lovgivningen herom, kan varetage undervisning på 1. – 4. klassetrin og i idræt, håndarbejde og hjemkundskab på de øvrige klassetrin.

I henhold til bekendtgørelse nr. 38 af 10.1.95 varetager lærerne tilsynet med eleverne under ansvar over for skolens leder.

Afholdelse af pædagogiske dage/weekends

Økonomi	Skolerne kan efter ansøgning til Udviklingsafdelingen få økonomisk tilskud til afholdelse af pædagogiske weekends. Ø-tiden, der medgår, skal skolen selv afholde.
Pædagogiske dage	Der er mange gode argumenter for at samle et antal timer, så den pædagogiske diskussion om skolens udvikling kan drøftes på hele dage eller på flere på hinanden følgende dage. Der kan opnås den fornødne ro til en dyberegående debat, ligesom der skabes mulighed for inddragelse af foredragsholdere, studiebesøg ellers lignende.
Læreraftalerne	Med de nye læreraftaler er der mulighed for at placere pædagogiske dage/weekends i weekender eller på 0 – dage og give lærerne den fornødne Ø-tid til deltagelsen.
Skoleovertagelser	Såfremt skolerne af pædagogiske og personalemæssige grunde ønsker at få mulighed for at skabe sig yderligere fælles tid til den lokale pædagogiske debat, studiebesøg eller lignende, kan der etableres skoleovertagelser.

Udgangspunktet for at overdrage undervisningen og tilsynet til andre lærere eller lærerstuderende er, at undervisningstilbuddet lever op til folkeskolelovens krav om kvalitet. Der er således tale om, at der foretages en grundig og kvalificeret fælles planlægning, tilrettelæggelse og evaluering.

Skoleovertagelser

Begrebet skoleovertagelse dækker over den situation, at andre end de lærere, som er ansat på skolen, i en kortere periode helt eller delvist overtager undervisningsrelaterede opgaver og aktiviteter i forhold til skolens elever.

Forældre	Der er ikke i folkeskoleloven hjemmel til, at forældre kan have ansvaret for undervisningen af eleverne eller tilsynet med dem i skoletiden. Der er dog intet, der hindrer, at forældre i forbindelse med en skoleovertagelse inddrages som en ekstra hjælp.
----------	--

Hvis en skole ønsker at inddrage forældrene i undervisningens varetagelse, må et såfremt arrangement derfor planlægges og tilrettelægges på linie med inddragelse af gæstelærere i øvrigt. Det betyder, at arrangementet skal have et egentligt pædagogisk sigte og at den enkelte klasses lærere derfor må være til stede på skolen i undervisningstiden i et omfang, der kan sikre, at skolens ansvar for undervisningen og for tilsynet med eleverne i undervisningstiden reelt forbliver på skolen.

Lærere	Lærere fra andre skoler kan overtage undervisningen for alle eller dele af skolens elever en kortere periode. Dette kan dog kun godkendes, såfremt der er tale om en professionel forberedt og efterbehandlet situation. Skoleovertagelsen skal være godkendt i de berørte skolers skolebestyrelser. En skoleovertagelse skal aftales inden skoleårets planlægning.
--------	---

Sammen med lærere fra andre skoler kan der indtænkes skolernes faste vikarer, som kan være en ekstra hjælp.

Tilsyn	Tilsynet på skolen kan ved en aftale med Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen overdrages til en anden skoles ledelse, således at enten skoleinspektøren eller viceinspektøren fra denne skole er til stede ved skoleovertagelsen. Elever, forældre og lærere eller lærerstuderende, som er til stede ved skoleovertagelsen, må ikke være i tvivl om, hvor ledelsesansvaret er placeret.
Lærerstuderende	Såfremt der kan opnås aftale med et seminarium, kan de lærerstuderende overtage undervisningen for alle skolens elever eller dele af undervisningen en kortere periode.
Praktikskoler	Mange københavnske skoler er praktikskoler og har således allerede et tæt samarbejde med et seminarium. Skoleovertagelser med lærerstuderende kan være en naturlig udvikling af dette samarbejde. Den ny læreruddannelse indeholder forslag om flere og længerevarende praktikperioder. Det forslås endvidere, at praktikanterne skal være alene i klassen uden støtte fra læreren. Skoleovertagelser kan derfor – under de rette betingelser – tænkes at indgå som en aktivitet i denne nye praksis. Såfremt lærerstuderende skal overtage undervisningen på en skole skal der være tale om en professionelt forberedt og efterbehandlet situation.
Ansvar	Det er skoleleders ansvar at etablere en kontakt til og en aftale med seminariets rektor forud for skoleovertagelsen.

Procedure

Projektforslag	Hvis en skole ønsker, at lærere fra andre skoler eller lærerstuderende skal overtage undervisningen på skolen en kortere periode, skal der udarbejdes et gennearbejdet forslag. Forslaget skal indeholde oplysninger om formål med skoleovertagelsen, rammer for forløbet og indholdet, den tidsmæssige placering samt præcisering af ledelsesansvaret. Inden der kan iværksættes skoleovertagelse med lærerstuderende skal nærmere retningslinier aftales med de faglige foreninger og Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen.
Godkendelse	Forslaget skal drøftes i samarbejdsudvalget og godkendes i skolebestyrelsen (evt. i flere skoleperioder) og sendes til Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen til orientering. En skoleovertagelse skal aftales inden skoleårets planlægning.
Ansvar	Det er skolelederens ansvar, at det planlagte forløb lever op til folkeskolelovens krav om kvalitet. For så vidt angår tilsynsforpligtelsen er det på samme måde skolelederen, der i den konkrete situation må sikre, at det fornødne tilsyn etableres. Det påhviler skolelederen at orientere skolens forældre om de foranstaltninger, der er etableret i forbindelse med skoleovertagelsen.

Retningslinier for skoleovertagelser med lærerstuderende

Mellem Københavns Lærerforening, Skoleembedsmandsforeningen og Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen er indgået aftale om følgende retningslinier for skoleovertagelser med lærerstuderende :

Aftale om skoleovertagelse indgås mellem den enkelte skole og et seminarium efter nedenstående retningslinier. Skolelederen har ansvaret for aftalen. En skoleovertagelse skal aftales, inden skoleårets planlægning finder sted.

Lærerstuderende kan overtage undervisningen eller dele af undervisningen i en kortere periode på en skole i BR-København.

En skoleovertagelse skal være frivillig for den enkelte lærerstuderende.

Det er lærerstuderende, som har gennemgået væsentlige dele af pædagogiske og psykologiske fagområdet der kan varetage opgaven.

Skoleovertagelse kan indgå som en del af de lærerstuderendes uddannelse.

De lærerstuderende skal have kendskab til det ansvar, de rettigheder og de pligter, som deltagelse i skoleovertagelsen medfører. De lærerstuderende skal endvidere orienteres om de etiske og tjenstlige regler, der gælder for ansatte på skolen.

De lærerstuderende er i forbindelse med skoleovertagelser i erstatningsmæssig henseende ligestillet med skolevæsenets personale.

Skolens undervisningspersonale er under skoleovertagelsen kollektivt beskæftiget med anden aktivitet end det, der i arbejdstidsaftalen er defineret som U- og F-tid. Dette kan eksempelvis være pædagogiske dage, kursusdage, studiebesøg m.v.

De lærerstuderendes undervisning aftales med skolen. Planlægning, tilrettelæggelse og evaluering skal foretages i samarbejde med skolen.

Det pædagogiske indhold og de økonomiske rammer fastlægges af den enkelte skole og seminariet i fællesskab, blandt andet i forholdt til :

- at samarbejdsudvalget drøfter og skolebestyrelsen godkender skoleovertagelsen efter rådgivning af pædagogisk råd
- at der afsættes tid til skolens læreres deltagelse i planlægning og evaluering af skoleovertagelsen
- at de økonomiske ressourcer til materialer m.v. er tilstrækkelige

Tilsynet på skolen kan overdrages til en anden skoles ledelse, således at enten skoleinspektøren eller viceinspektøren fra denne skole er til stede ved skoleovertagelsen.

Maj 1998

Jan Trojaborg
Københavns Lærerforening

Poul Erik Clausen
Skoleembedsmandsforeningen

Peter Rasmussen
Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen